

Hoofdstuk 4

Het gedrag van de Hovawart

De gedragstest

Zoals ik reeds eerder schreef, moet de Hovawart drie gedragstests doorstaan. Voor de Belgische Hovawart Club - Club Belge du Hovawart, de officieel erkende rasvereniging van België, heb ik de tests in de aanvangsfase samengesteld. Uiteraard heb ik zeer veel van reeds bestaande tests overgenomen. Officiële opleidingen heb ik hiervoor niet kunnen volgen, maar ik heb ervaring opgedaan bij ervaren "keurders". Overigens zijn in vele landen de keurders intern opgeleid!

De gehele procedure van testen en beoordelen is van zeer groot belang. In onze huidige samenleving is het zeer belangrijk dat honden niet te schrikachtig zijn, en zeker niet agressief. De nadruk in de fokkerij wordt al lang niet meer op de werkeigenschappen gelegd, maar meer en meer op een sterke **evenwichtige sociale** hond. Bij de tests wordt gelet op een paar hoofdfactoren: binding met de baas, reactie op akoestische prikkels, reactie op optische prikkels, schotvastheid, reactie naar vreemde mensen toe in een normale ontspannen situatie en gedrag bij bedreiging van de eigenaar. De eigenschappen worden vastgelegd en bij een eventuele fokcombinatie gaat men zo goed mogelijke honden samenbrengen.

De eerste gedragstest van de BHC

Eigenaar en hond bevinden zich midden in een groep mensen. Op commando van de keurder "sluit" de groep mensen de hond en geleider in. De hond mag net als bij iedere test overigens schrikken, maar moet zich voldoende snel herstellen.

Bij de test sluit men de hond eerst langzaam in.

Als de hond te sterk beïndrukt of agressief is, kan het zijn dat de test afgebroken wordt. Nadat de eerste test goed is doorstaan, wordt de hond snel ingesloten. Natuurlijk ziet men het liefst een hond die zich ontspannen en vriendelijk gedraagt. Te onzekere en/of agressieve honden worden niet voor de fokkerij toegelaten. Een ander deel van de test is dat de hond door een steeg van mensen moet lopen die optische en akoestische prikkels "veroorzaken". Ook hier mag de hond schrikken en/of ontwijken maar moet hij zich herstellen.

Op deze foto ziet men een duidelijk ontwijkende hond die zich even achter de baas verschuilt.

De verdedigingstest.

Baas zit op de grond en hond is in de buurt. Er verschijnt een "overvaller" en de hond moet zijn bereidheid tot verdedigen tonen. Dit hoeft niet te betekenen dat de hond moet bijten, al denken veel mensen dit wel eens!

Mogelijke gedragspatronen van de hond

Gedragspatronen kunnen we indelen in enkele hoofdgroepen : angst-gerelateerde gedragskarakteriseringen, agressie-gerelateerde gedragskarakteriseringen, en andere gedragskarakteriseringen. Kijken we eerst even naar de :

A. Angst-gerelateerde gedragskarakteriseringen

gereserveerdheid/wantrouwen : de hond nadert het voorwerp of de persoon niet, geen houdingsverlaging, geen trillen/hijgen/bek-aflikken/tongelen en andere angstsignalen, hij negeert lokken, geheven voorpoot kan voorkomen.

Ontwijken : de hond loopt met een boog om de prikkel heen of loopt achteruit t.o.v. de prikkel, geen houdingsverlaging.

Schrikachtigheid : aantal malen dat de hond een schrikreactie geeft, zoals ineenduiken, verlaagde houding, vluchtneiging, gedeeld door het aantal prikkels.

Onzekerheid : lichte vorm van angst ; lichte houdingsverlaging (oren naar achter of staart wat verlaagd), kan gepaard gaan met geheven voorpoot, geen trillen, geen vluchten, geen pupilvergroting.

Steunzoeken : de hond kijkt naar de geleider, nadert hem, springt tegen hem op, stoot de geleider aan met de snuit of duwt zijn lijf tegen hem. Steunzoeken kan ook op een andere hond gericht zijn.

Dekking zoeken - positie kiezen : hond zoekt dekking achter geleider of voorwerp t.o.v. prikkel. Niet te verwarren met steunzoeken.

Nervositeit - zenuwachtigheid : lagere houding dan neutraal; pupilvergroting, verstarring, kan gepaard gaan met trillen, gapen, hijgen, wegstaren, piepen, tongelen, krabben; echter geen poging tot weglopen, de hond beweegt zich veel, rukkerige kijkbewegingen, de oren bewegen veel, er is geen vluchtgedrag.

Angst : lagere houding dan neutraal en gedrukt lopen, snel weglopen of poging daartoe, bij grote angst wordt de staart tussen de achterpoten gehouden; er is pupilvergroting; angst kan gepaard gaan met trillen, gapen, hijgen, verstarren, wegstaren, tongelen, bekaflikken, borstelen en andere angstsignalen. De hond is terugroepbaar.

Paniek : vorm van ernstige angst; de hond vlucht rennend weg in een lage houding en komt niet terug na geroepen te zijn; kan gepaard gaan met alle andere angstsignalen.

Herstelvermogen : het vermogen om tijdens of na afloop van een prikkel terug te keren naar zijn normale gedrag en houding voor de toediening van de prikkel. Uitgedrukt in tijd na begin van de prikkel.

Direct socialiseren is zeer belangrijk , spelen met elkaar is noodzakelijk.

B. Aggressie-gerelateerde gedragskarakteriseringen

Bijdrempel : het aantal malen bijten of happen in relatie tot de snelheid waarmee de hond tot bijten, happen, snappen geprikkeld kan worden, gedeeld door het aantal prikkels. De bijdrempel geeft de scherpte van de hond weer.

Dreigen : tanden laten zien, grommen, borstelen, strak aankijken, losse harde blaf.

Odessa del Conto Risosso (imp.Italië) Fam. Vuulink. Hier tijdens de jeugdtest!

C. Andere gedragskarakteriseringen

Actief vriendelijk gedrag : de hond nadert persoon met kwispel, neutrale tot lage houding, snuffelen, eventueel met handlikken en speluitnodiging.

Passief vriendelijk gedrag : de hond nadert niet zelf, maar accepteert na benadering door persoon aanhalen zonder angst- of agressiesignalen.

Gespannenheid : de hond staart strak, met gespannen staart en voortdurende aandacht.

Temperament : de mate waarin de hond levendig en beweeglijk is.

Onderwerpingsneiging : het op de zij gaan liggen in ratio tot het aantal mogelijkheden. Eventueel gepaard met plassen.

Neiging tot domineren : de hond vertoont tegenover geleider of andere personen spel-agressie, opspringen, omklemmen, bestijgen, markeren of bovenstaan.

Zekerheid : samenvattende karakterisering, waarbij de hond reageert op prikkels met neutrale of hoge houding, geen angst- of vluchtgedrag, geen ontwijken, geen gereserveerdheid of wantrouwen, goed herstellvermogen, geen onderwerping.

Eigenzinnigheid - onafhankelijkheid : de neiging om NIET naar de geleider te kijken, onafhankelijk van hem te lopen en te handelen (loslopend of aan lange lijn). Te meten in kijkfrequentie per tijd.

Nieuwsgierigheid - onderzoeken : de hond zoekt contact met voorwerpen en personen, echter niet agressief. Vaak gepaard met vooruitsteken en/of scheef houden van kop. Oren attent naar voren gericht.